

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowly-tér 7. szám alatt.

Hirdetvények díjazás szerinti szabályok

Lukács László

miniszterelnök mostanában őszinte legény lett. Ki is mondja, a miket gondol.

Szokatlan ugyan az őszinteség abban a bizonyos magasabb politikában, de Lukácsnak mégis igaza van, hogy őszintén beszél.

Elvégre is éppen ideje, hogy világosan lássuk már politikuskaink — gondolkodását. Még akkor is, ha ez a gondolkodás — undorító. A mint hogy Lukács beszédeiben is csak az őszinteség szép, de beszédei veleje már nagyon is csunya.

De ha követik politikuskaink a miniszterelnök példáját, legalább mindenki meg ismeri őket, hogy mennyit is érnek. Akkor aztán talán mégis csak hamarabb megfiztül a levegő, melyet éppen politikuskaink tettek nagyon is nehézzé s zavarossá. Mert a magyar nemzet megtisztítja az országházát az oda nem való képviselőktől.

Lukács azt mondta pár nappal ezelőtt, hogy az országgyűlési képviselőnek nem kell, sőt nem is szabad betartani azokat az ígéreket, miket megválasztásakor választóinak tett.

Ma meg azt a bölcs kijelentést eresztette világgá, hogy a képviselőháznak mit se kell s nem is szabad adni az ország közvéleményére, mert nem a nemzeti közvélemény irányítja a parlament működését, hanem megfordítva, a közvéleménynek kell igazodnia a — Pavlokráciához!

Nem hiába, hogy teljesen a Tisza Pista gyámsága alá került az egész mungóhad, kormányostul s miniszterelnökköskül együtt, de csakugyan a Lukács őszinte beszédeiből is kéri a Tisza — gondolkodása. Az a bölcsesség, mely abban csucsosodik ki, hogy a nemzet kénytelen úgy táncolni, a mint Tisza fujja, mert Tisza itt minden, a nemzet meg semmi! Tisza a nemzet, az erő, a hatalom, az akarat, a múlt, a jelen és jövő, — a nemzet meg legfeljebb csak volt valamikor valami, de most kevesebb a nullánál is, a mely se nem oszt, se nem szoroz, sőt semmit se számít — Tisza nélkül.

Hát így érte aztán ezt meg minden magyar ember. A mit a

mungó képviselőjelöltek — füt — fát — ígérgetnek. — hejh pedig beh jól tudnak ígérni, abból egyetlen szót se higgyenek el. Mert csunyán hazudnak. Mert ize, gazdájuk parancsolja rájuk, hogy még véletlenül se szabad nekik igazat mondani.

No meg aztán azt is tudja meg mindenki, hogy nem a mungó-képviselők vannak a nemzetért, hanem a nemzet van a dicső mungókért. Ezt mondta ma Lukács. Mert csakis ezt jelentheti az, mikor a közvéleményt Lukácsék semmibe se veszik.

Mi eddig is tudtuk, hogy minden úgy van, a mint Lukács mondja. Eddig is tudtuk, hogy a a mungóképviselői ígérgetésében nem lehet hinni, a szavukban nem lehet bízni. Azt is tudtuk, hogy mungók rútltek a nemzet nyakára, hogy a nemzet már semmibe se veszik. Mindig hirdették, hogy ilyenek a mungók. Ők eddig tagadták. Most magja a főnökük hirdeti.

Jó hát, ha megtudja most már az is, ki eddig nem tudta. Világosan láthatja most már minden magyar ember, hogy milyen is hát ez a mungó uralom.

De ez aztán elég is lesz arra, hogy ezt az egész veszedelmes hadat elpusztítsa a nemzet erről a földről. Ezt a hadat, melynek a nemzettel semmiféle közös érzése, közös gondolkodása és közös érdeke nincs, hanem a melynek egész világa, minden munkája s egész léte kizárólag csak önző osztályérdek!

kp.

— Március 15. Makóváros képviselőtestülete már évekkal ezelőtt elhatározta, hogy március 15-ikét minden évben díszközgyűléssel és megfelelő ünnepséggel üli meg. Az ünnepséget évről-évre a közgyűlés által kiküldött bizottság szokta előkészíteni. A városi tanács ezért javasolja a legközelebbi közgyűlésen, hogy Kiss Pál dr. városi képviselő lapuk felelős szerkesztőjének elnöksége alatt küldessék ki ez a bizottság.

Elkeseredett harc a Balkánon

Három helyen volt nagy csata.

Nagy ütközet Gallipolis mellett. Győznek a bolgárok. A török kincstári kötvények. Bolgár-Török csatározások. A bécsi görög követ nyilatkozata. Csataldzsánál dörögnek az ágyuk. Enver bey vakmerő terve. Hivatalos jelentés az ütközetről.

Olaszhajók Konstantinápolyban

Az újra kitört háboru esélyei most is éppen olyan beláthatlanok, mint az első háboruban. Mert abból, amit a hadvezérek mondanak és kijelentenek, meg következtetni nem lehet. A bolgár fővezérnek kiadott hadiparancsából sem lehet biztos következtetéseket levonni. Szóval, a fővezér ugyanis hadiparancsában, kijelentette, hogy a bolgár hadsereg gazdagon fel van szerelve municióval és élelmiszerekkel.

Az egyesült bolgár szerb sereg tegnap estig szakadatlanul ostromolta Drinápolyt és az északkeleti fronton lévő Arnaut-erődöt, a mely a sáncokon kívül van, el is foglalta. Egy eddig meg nem erősített hír szerint körülbelül nyolcezer török katona néhány tiszttel bolgár fogságba esett.

Nagy ütközet Gallipolisnál.

Tegnap reggel Kavaklitepe közelében, a Gallipoli-zónában, nagy ütközet kezdődött, amelyen két bolgár ezred áll a török csapatokkal szemben. A harc kimeneteléről még semmit sem tudnak.

Győznek a bolgárok.

Illetékes helyen hire jár, hogy Drinápolyban négy helyen tüzvész pusztít. Csataldzsza közelében csak kisebb esetepatén voltak, Gallipolinál azonban nagy ütközet volt, a melynek során a bolgárok

Mereste és Sarkivej községekig nyomultak előre.

Drinápoly bombázása szüntelenül folyik. Bolgár csapatok Izeddinköj falut, valamint a Csataldzsai vonal előtt megszállott több falut felgyújtottak, majd visszavonultak a Csataldzsza-vonaltól. Főlderítő szolgálatra kiküldött török csapatok az ellenségnek nyomát sem találták. A Gallipoli-i török csapatok felderítő osztlályai megállapították, hogy a félszigeteken meglehetősen nagyszámu ellenséges haderő áll.

A török kincstári kötvények.

A kibocsátandó kincstári kötvények 5 millió fontnyi első részletét hoinap fogják kibocsátani. Az erre vonatkozó iradét már közzétették. A kormány egy millió fontnyi kötvényi indiai muzulmánoknál, a többit Törökország bensejében reméi elhelyezni. E célból a legkiválóbb iteni kereskedőket tanácskozássra fogják összehívni.

Olasz hajók Konstantinápolyban.

Az olasz nagykövetség ismételt lébéseire ma iradét tettek közzé, amely két olasz hadihajónak megengedi a Dardanellákon való átkelést, hogy Konstantinápolyban állomáshajókat szolgáljanak.

Bolgár-török ütközet

A Matin tudósítója jelenti Filippopolból; A bolgárok az arnaukői

napokban nagyobb mennyiségű

Keleti-szőnyegek

érkeznek. A cikk iránti érdeklődőknek figyelmét felhívom azok megbízhatóságára és árára.

Tisztelettel Neumann Zoltán.

falu mellett megütköztek a törökökkel. Nyolcszáz törököt elfogtak a bolgárok, köztük számos tisztet. Ugyanazon lap tudósítója táviratozza, hogy az Drinápolyt ostromló bolgár sereg megadásra szólította fel Sükrí pasát. Sükrí pasa azt válaszolta, hogy nem adja meg magát.

A bécsi görög követ nyilatkozata.

Dr. Streit György bécsi görög követet, aki Venizelos miniszterelnökkel, mint Görögország delegátusa részvett a londoni béketárgyalásokon s most Bécsbe visszatért, megjuttatotta a "Neues Wiener Journal"-nak egyik munkatársára.

A bécsi görög követ arra a kérdésre, hogy Drinápoly kérdése csak kezdete és vége volt-e csak a tárgyalásoknak, vagy csakis erről a kérdéstről tanácskoztak-e, így válaszolt:

— A londoni tárgyalások egyedüli tárgyai a Drinápolyról való lemondás és az Aegei-szigetek átengedéseinek követelése volt. Az egyesült Balkán-államok mint főfeltételhez ragaszkodtak ahhoz, hogy Drinápoly beleessék az új határvonalba, és hogy az Aegei szigetszortot a porta átengedje. A Balkán-szövetségek e két követelést a nagyhatalmak is támogatták jegyzékükben. A béketárgyalások beszüntetésének okairól dr. Streit azt a kijelentést tette, hogy mivel a porta tárgyalások megszakítása után sem a szövetségeseknek, sem a nagyhatalmaknak nem adott választ és mert a konstantinápolyi események sejtetni engedték, hogy a porta válasza negatív lenne, méltán letettek a békés megoldás lehetőségéről.

Végül kijelentette dr. Streit, hogy az újra felvett hadműveletek jövődjéről és az esetleges új helyzet által beálló új követelésekről a prognózist felállítani most még nem lehet.

Csataldzásnál dörögnek az ágyuk.

Délután három órákor a török csapatok a Csaldzsá-vonalon heves füzérségi harcot kezdtek. Az ágyú lövések tompa dörgeje elhallatszik egész Pera magaslataig.

A főzsde élénk, a török érték papírok két százalékkal emelkedtek.

Enver bey vakmerő terve.

Konstantinápolyból jententi a Daily Mail tudósítója: Enver bey vakmerő tervet eszelt ki. A bolgár harcivonalról nyugatra Csaldzsá elött Rodostó környékén egy török hadtest akart partraszállítani, hogy váratlanul meglepje a bolgárokat. Tegnap a járvány tenger ázsiai partján lévő Iszmedben termett Enver bey, a hol 20.000 főnyi török katonaság táboroz. Hajók bőven vannak a tengeren és Enverbey néhány hadihajót küldött Rodostó felé hogy távolítsák el a robbanó aknákat, mert valószínű,

hogy a bolgárok erre a támadásra számítanak és aknákat sülyesztettek el.

Hivatalos jelentés az ütközetről.

A nagy vezérkar a következő jelentést adta ki az eddigi ütközetről: Az ellenség jelenséges haderőt vont össze és az ütközet mind két részen nagyon elkeseredett volt. Már első nap 138 ágyúgolyót lőttek a bolgár útegek Drinápolyra köztük 11 shrapnell, a melyek a városban nagy pusztítást vittek véghez 8 polgár embert megöltek és tízet megsebesítettek.

A makói árvízveszedelem

A makói házak veszedelme.

Már több ízben megemlékeztünk arról, hogy a legutóbbi őszi áradások nagy veszedelmet hoznak még erre a városra. Különösen a Szent Lőrinci részen lakók már is tapasztalhatják a kélzélő veszedelmet, mely szennyes talajár gyanánt fog óriási károkat okozni a lakosság-nak.

Az érdekelt lakosság értelmesebb része, élükön Marossy Imre adóhivatali főtitkarral és egyben a legkisebb részletre kiterjeszkedő feliratot intéztek a Százazéri, valamint a Kőrös-Tisza-Maros ármentesítő társulat igazgatóságához.

Ebben az átiratban kétséget kizáró módon bebizonyították, hogy a veszedelem előidézői az ármentesítő társulatok, amelyek ugyan busásan beszedik az ártéri adót, de nem tesznek semmit a lakosság érdekében, sőt amit eddig tettek, az egyenesen káros volt Makó város közönségére.

Az ármentesítő társulatok ezen felirat folytán kiküldötték főmérnökeiket az ügyek megvizsgálására. Ez a felülvizsgálat tegnap volt, a melyen újból bebizonyosodott, hogy az érdekelt lakosságoknak tökéletesen igaza volt, mert a veszedelmet tényleg az ármentesítő társulat idézte elő azzal, hogy hallgatagon fürte, miszerint az Arad-csanádi vasutak tetszésük szerint betömjék a vízvezető árkokat s ezáltal a vizeket ugyszólván ráeresztették a szőlőkre s neki bocsátották a laza kötöttségű városi talajnak, a mely mohón átveszi a vizeket, úgy, hogy alig van ebben a városban pince, amelyben a talajvizek előre ne törtek volna.

De nem ez a legnagyobb veszedelem. Nagyobb baj az, hogy a folyton szaporodó talajvizek a házak falaiba felszivódva, azokat összedőléssel fenyegetik.

Szinte gyerekes volt tegnap a helyszíni szemlén, mily nevetséges érvekkel próbálta a főmérnök a megjelent érdekeltet meggyőzni az ármentesítő társulat áligazságáról. Alig lehet mosoly nélkül megállni, hogy a társulat ahelyett, hogy a töltéseket szaporította volna,

még egy ízben kevesbitette s maga a társulat tömetelt be egy pár vízlevezető árkot.

A törvények értelmében az árle-folyása után az ármentesítő társulatoknak kötelességük lett volna a kiöntött vizeket azonnal levezetni, hogy ezt mint tette meg, arról mindenki meggyőződhet, aki nem sajnálja a fáradságot a Bsranyás-féle korcsmáig kimeenni. Nemcsak bünyös könyelműség ez a város lakosságával szemben, de kijátszása ez a halászáti törvénynek is, amellyel a makói tehénjárás gazdaság úgy csufolt meg, hogy a tehénjárás egész területét kiadta egy halásztársaságnak, amely most az előntött területeken próbál halat fogni, ha tud.

Ilyen körülmények között, nem tartjuk elégnak, hogy csak az érdekelt panaszokhoz, hiába, ők csak magános emberek, akikkel ez a társulat úgy bánik el, ahogyan open akarja.

Makó városának kell kezébe venni az ügyet. Kényszerítenie kell a hangos kötelességüket elmulasztó társulatokat, hogy azért a sok-sok adóért, amivel ez a város adózik, ugyilátszik teljesen haszon-talanul, nem szabad a város közönségét ennyire megkárosítani.

Kötelezni kell az ármentesítő társulatot, hogy a vadvizeket és az áradás maradványait rövid időn belül vezesse le, az eltömtött átveszeket nyissa meg s a jelenleg meglévő, de szűk átveszeket, illetve levezető csatornát bővítsék ki. Ha a társulat vonakodnék ezt megtenni, úgy nem szabad késmi egy percet sem, hanem fel kell jelenteni a társulatot — mely úgy látszik szép kis társaság — a miniszternél kötelességmulasztásért.

Nem szabad a hatóságoknak továbbra is tétlenül nézni, hogy az ármentesítő társulatok hanyagsága következtében elborít majd ben-nünket tavasszal a talajvíz.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár 7 Feb Péntek Róm kath Ignác Görkath Jan 18 Antal Nap két 7 óra 32 peckor nyugszik 4 óra 55 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiát intézetnek Makóra érkezett jelentés szerinti a következő időjárás várható: Továbbra is hideg idő várható, és legfeljebb nyugaton némi havazás valószínű. Sürgönyprognózis: Hideg nyugaton csapatok Délkeletre: 3 órástul.

— **Dózsa Lajos dr. halála.** Az egész vármegyében megdöbbenéssel vitték tudomásul a gyászírt, mely Dózsa Lajos dr. halálát jelentette. Mindenütt ismerték, mindenütt szerették a kiváló férfiut s így nem csoda, ha az egész vármegyében osztatlan s mély részvé-

tel kellett a gyászírt. A hirtelen elhunyt kórházi igazgató főorvos földi maradványait holnap, pénteken délután 2 órákor helyezik örök nyugovóra. A megboldogult tetemét a kórház műtőtermében ravatalozták fel abban a teremben, ahol száz meg száz embert vállott meg a jólelkű főorvos a szenvedésektől. A ravatalhoz pénteken délelőtt bocsátják be a közönséget. Ezekre rug a tragikus halállal kimult főorvos tisztelőinek száma, akik sűrű rajokban zárandóknak egész nap a gyászházhoz, hogy bucsút vegyenek az ő derék jó orvosuktól. A főtéri virágkereskedések kirakatai tele vannak koszorúkkal, melyeket a tisztelők, a vármegye, az intézetek s rokonok helyeznek Dózsa Lajos dr. ravatalára. A temetési szertartás pontban két órákor kezdődik. Kecskeméti Armin dr. fogja elbucsuatni a halottat az izr. vallás szertartásai szerint, utána a dalárda énekel. A temetésre kivonulnak a makói izraelita iskola növendékei is, mely iskola szegénysorsu növendékeinek évtizedeken keresztül nemes pártfogója és gyámoltója volt a megboldogult. Aidásos emléket a makói társadalom, melynek számottevő s nagybecsült tagja volt, soká megfogja őrizni.

— **A makói állami tantestület Justh Gyulához.** A makói beiterületi állami iskola tantestülete Justh Gyulához, a kerület képviselőjéhez a következő távirat intézte: A magyar tanítónöket negyven éves buzgó munkásságuk után igazságtalanul lebecsüli, a férfiakénál lassabb előmenetelre, csekélyebb fizetésre és lakbérre érdemesíti a benyújtott fizetésrendezési törvényjavaslat. Kérjük, méltóztassék laiba vetni egész befolyását a nők fokozása ellen és egyben kérjük a teljes egyenjogúság kimondását, mint állami tisztviselők a megfelelő fizetési fokozatba való sorozást.

— **Egy bizottság kiegészítése a városnál.** Makóváros képviselőtestülete a mult év december havában tartott közgyűlésből kifolyólag 12 tagu bizottságot küldött ki a szervezési szabályrendelet módosítására. A kiküldött bizottsági tagok közül Dózsa Lajos dr. meghalt három tag pedig lemondott tagságáról ezért a városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy előterjesztést tesz a közgyűlésnél új tagok választása iránt.

— **Az esküdképesek összeírása.** A törvény értelmében az esküdképeseket minden évben újból kell összeírni. A városi tanács az összeíró küldöttségbe C. Kiss Imre városi képviselőnek és Almássy Gyula közpénztári ellenőrnek kiküldését javasolja.

— **A megyei főorvos, a kórház igazgató helyettese.** Hervay István alispán ma Istók Barnabás dr. me-

Sárga takarmányrépa

kisebb és nagyobb mennyiségben métermázsánként az udvarban kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talaju,
8—10Mm. kis holdankénti termés-
hozammal, szép lakással és gazda-
sági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árban es
feltételekkel kiadó.
Értekezni lehet
Iritz Miksa makói
lakossal

gyei főorvost megbízta a makói kórház igazgatói teendőinek ideiglenes ellátásával.

- A városi végrehajtók és a városi szabályrendelet. Makóváros állandóan 4 végrehajtót alkalmaz, akik a szervezési szabályrendelet szerint nem tartoznak a tisztviselők létszámához, hanem mint felfogadott szegődényesek teljesítik dolgukat. A végrehajtók bizonytalan helyzetüket javítandó, több ízben kérelmezték a tisztviselők létszámába való felvételüket. A kérelemnek helyesítését, mint azt annak idején megírtuk, a vármegye törvényhatósági bizottsága is kimondta. A törvényhatósági bizottság határozatát Galambos Ignác dr. polgármester ma terjesztette a városi tanács elé, mely azt javasolja a közgyűlésnek, hogy takarékosági szempontból csak egy végrehajtói állás szerveztesse. A végrehajtótól érettségi bizonyítványt követelnek és a XI rangosztályba tartozik. Minthogy azonban egy végrehajtói nem fogja tudni ellátni a városnál előforduló összes végrehajtásokat javasolja a tanács, hogy a felszaporodott munkák ellátására időnként kiegészítő végrehajtók alkalmazásának.

- A gazdasági egyesület kérelme. Megemlékeztünk már arról, hogy a gazdasági egyesület 30000 koronát kér kölcsönre Makóváros alapítványából. A városi tanács mai ülésében foglalkozott a gazdasági egyesület kérelmével és a közgyűlésnél véleményezi annak teljesítését.

- A cigányok alapítványa. Lonovics László, ki 18 évvel ezelőtt halt el Makón, mint ismeretes, alapítványt tett, melynek kamatait évenként egy egy cigány zenekar kapja. A múlt évi kamat 436 korona, melyet a városi tanács a kaszinói elnök véleménye alapján Purcsi Károly zenekarának ítelt oda.

- A behívott tartalékosok családjainak. A farsangi vigalmak alkalmából nem feledkezzék meg a szegény behívottak családjairól sem. Schwarz Miksa táncitanító növendékei 14 korona 80 fillért gyűjtöttek, mely összeget átszolgáltatták a rendőrkapitányi hivatalnak. A makói mezőrendőrök is gyűjtöttek a tanyák között s gyűjtésük eredményét 37 korona 24 fillért szintén beszolgáltatták a város közpénztárába.

- A rossz bizonyítvány miatt. Fehér Sándor VI-ik gimnázista rossz bizonyítványt kapott eisején az iskolában. Nem mert hazamenni s a régi közmondás igazságán tanulva „Makóra ha rossz vagy”, Nagyikindáról Makó felé szökött. A rendőrség a szülők távirati megkeresésére megtette a kellő intézkedést a szökevény diák fogadtatására.

- Elcsipett tolvaj. Jó fogást csinált ma a rendőrség. Letartóztatott egy makói embert, aki több tolvajlást követett el az utóbbi időben. Strausz Lipót makói hagymakereskedőtől a múlt héten 3 métermáza hagymamagot, Juhász János Kálvária-utcai lakostól pedig tegnapelőtt egynegyed öl tűzifát loptak. Mindkét lopást Szőke József makói napszámás ember követte el, aki bűnét azzal mentette, hogy nagyszámu családja e télen sokat nyomorgott. A védekezést nem fogadták el s most Szőke József a rendőrség foglya.

- Koszoru megváltás. Dózsa Lajos dr. kórházi igazgató főorvos elhalálozása alkalmából koszoru megváltás

cimén adakoztak Tókegy Jenő és neje 50, Böhm család és Krausz A. Herman családja 10-10 koronát. Az adományokért ez uton mond köszönetet a temetkezési szent egyület elnöksége.

- Talált kendő a rendőrségen. A makói rendőrségen egy darab berliner kendőt őriznek, mint talált tárgyat. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

- Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett. Juhász Mihály A. Kovács Katalinnal. Elhaltak. Jelének Matild öz. Urbán Mihályné 76 éves, Dr. Dózsa Lajos 51 éves, Kovács Rozália 34 éves korában.

Regény.

Egy világváros rejtelmerei.

(53)

10. fejezet.

Szenzáció a fővárosban.

Ablakai a visegrádi vár romjaira és a fenséges méltósággal tova hömpölygő Dunára néztek.

A ház előtt kis kertecske illatozott, míg az udvar végénél a nagy-márosi egykor hirneves és magas szőlőhegyek emelkedtek.

Aoriska szemlatomást győgyült.

Beeset sárga orczái fehéredni, telni kezdtek.

Szemei visszanyerték régi fényüket, ragyogásukat.

Mint az idő. Dénes lekiismeretes munkája és szorgalma útján csakhamar hivatalnokká lett.

Az állomás felvételi épülete előtt aranyzinóros sapkában fogadta a vonatokat.

Sötétük zubbonyának gallérján arany rozetta csillogott.

Igaz, hogy csak egy, de ezt az egyet saját szorgalmának köszönhette.

Boriska felépült, szobácskájuk pedig — egy kis lakóval szaporodott.

Kis bölcsőben pukók képű, mosolygó fiúcskát ringatott a mama.

A baba fejét dus fekete göndör haj ékesítette, szemei pedig kékek voltak, kékek mint a tiszta menyboltozat!

Dénes és Boriska feledni kezdtek fővárosi szevedésüket. Rossz álmokúnt lebegett előttük a múlt, a melyre csak nagyon, de nagyon ritkán gondoltak.

Minden örömiük, minden boldogságuk gyermekük volt.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

G. F. urnak. Helyben. Cikkét s az ígért folytatást szívesen közöljük. Legyen szíves azonban — szükség megbeszélés végett — minket szerkesztőségünkben a délutáni 5-7 óra között felkeresni.

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésektelen cégek szanalása, egyezségek finansirozása, moratoriumok kieszközlése és megállapodások létesítése s hitelezők meglátogatása kapcsán. LLOYD HITELVEDŐ EGYESÜLETE. BUDAPEST, Andrássy-ut 24. Telefon 177-45, 42-43, 119-11. Sürgönyim: Lloydibus. — Közbenjárók díjaztatnak.

Puskás János tudatja, hogy a lelei-útfélen levő földjen 50 métermáza

lakarmányrépa

3 öles gyepszénakazal és egy fertály ugar a rákosi- és igási ut között eladó. Értekezni lehet járandó 66. szám. Berényi tanyáján innen.

Táncitanítási felhívás

Alulírott tisztelettel értesítem ay igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy február 10-én egy új

táncanfolyamot

kezdek. Felkérem az igen tisztelt szülőket, akik gyermekeiket tanítani akarják, hogy addig beiratkozni sziveskedjenek.

Beiratkozni mindennap lehet Gr. Vay-utcai saját házamban ahol most is állandóan tanítok.

Tisztelettel

Schwartz Miksa.

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban
Wagner a
Hangszer-Király
országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában
Budapest, József-körút 15. sz.
Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két-soros bécsi forma. Harmonika korától 20 feljebb. énképes árjegyzék ingyen.

A Szegegi-utcán levő néhai Barczán Antalné örökösei tulajdonát képező

ház

kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet dr. DOZSA SIMON ügyvédnél Makón.

Van szerencsém a n. é. közönség és építőmesterek szíves tudomására adni, hogy az új zsidó templommal szemben egy, a mai kor igényeinek megfelelő

bádogos műhelyt

nítottam. Elvállalok minden a szakmába vágó épület munkát egyszerű és diszes kivitelben, valamint teljes fürdőszoba berendezéseket és átalakításokat. Mindennemű javítások jól és pontosan eszközöltetnek. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kére vagyok kiváló tisztelettel

Báron Mihály.

Eladó ház.

A Kossuth-utca 106. szám alatt levő ház kedvező feltételek mellett eladó. — Feltételek meg tudhatók nálam.

Epersit János dr. ügyvéd.

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkoserü

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt s. Erősít, éllet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Szüntalan határait bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárásban.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Állást keres

3 évi irodai praksissal bíró, írógép kezelés és könyvelésben jártas egyén. Bővebbet a kiadóban.

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernékülű be-szélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszer-király”

nál BUDAPEST, József-körút 15-1.

Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság

Vagyon.

Mérleg-számla 1912. évről.

Teher.

	Korona	fill	Korona	fill		Korona	fill	Korona	fill
Pénztár-álladék			643,315	39	Alaptőke				
Más pénzintézetnél elhelyezett tőkék			568,544	81	10000 drb. 400 koronás részvényben			4,000,000	
Váltó-tárca álladék			18,231,588	36	Tartalékalapok:				
Folyószámlai adósok:					Általános tartalékalap	2,624,817	70		
értékpapirokkal és jelzálogbiztosítékkal fedezve	7,753	820 56			Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	200,000			
részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél fedezet mellett	2,063,369				Ingyatlan értékkülönbözeti tart. alap	100,000		2,924,817	70
törvényhatósági rövid lejáratú kölcsönök	1,119,326	89	10,936,516	45	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékpapirjai			553,885	40
Jelzálog-kölcsönök			6,418,754	86	néhaj Nachtnébel Ödön alapítványának értékpapirjai			10,000	
Előlegek értékpapirokra			194,117		Betétek			22,359,975	41
Saját értékpapirok			1,180,558		Hitelezők			1,553,858	93
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékpapirjai			334,600		Visszleszámított váltók			6,504,250	52
néhaj Nachtnébel Ödön alapítványának értékpapirjai			10,000		Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára átruházott jelz. kölcsönök			525,892	60
Ingyatlan vagyon			840,000		Be nem fizetett betét-kamat adó			44,200	78
Felszerelések	21,168	95			Előre befolyt kamatok			323,053	50
10% leírás	2,125	95	19,043		Előre felveit házbérek			1,741	66
Hátralékos kamatok			10,021	65	Ki nem fizetett osztalék			45	
					Nyereség-egyenleg:				
					Athozat előző évről	60,000			
					1912. évi tiszta nyereség	525,338	02	585,338	02
			39,387,059	52				39,387,059	52

Kelt Aradon, 1912. évi december hó 31-én.

Heinrich Sándor s. k.
vezérigazgató.Földes Soma s. k.
cégvezető, főkönyvelő.

Az igazgatóság:

A felügyelő-bizottság:

Báró Urbán Iván, s. k.
elnök.Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
elnök.

Gróf Breda Victor s. k.

Purgly László s. k.

Dr. Fábry Sándor s. k.

Salacz Gyula s. k.

Friebeisz Miklós s. k.

Szalay Antal s. k.

Hegedüs László s. k.

Vásárhelyi János s. k.

Vásárhelyi László s. k.
igazgatók.Daniel Endre s. k.
felügyelő biz. tag.Szatbmáry János, s. k.
felügyelő biz. tag.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése a huszenharmadik rendes közgyűléséhez.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1912. évi mérlegére vonatkozólag a keresk. törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 83. §-a telmében jelentésünket a következőkben terjeszteni elő:

A társulat vagyonkezelését, valamint a könyveléseket ugy anyaintézetnél, valamint a fiókintézeteknél az elmúlt évben obször tüzetesen megvizsgáltuk s ennek alapján jelenthetjük, hogy ugy az ügykezelést, valamint a könyvelést minnkor rendbenlevőnek és ugy a keresk. törvény, mint az ipszabályok intézkedéseinek teljesen megfelelőnek találtuk.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénkbe jesszett mérleget, továbbá a veszteség- és nyereség-számbehatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehalítottuk s ugy találtuk, hogy a kitüntetett eredmény, ugy általunk 1912. évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag megejtett feltételekkel, mint az egyes naplókval és

könyvekkel teljesen megegyezik s a keresk. törvény ide vonatkozó intézkedéseinek tökéletesen megfelel.

Ezek után a választmány és igazgatóságnak a kitüntetett 585.338 korona 02 fillér tiszta nyereség felosztását tárgyazó és az évi jelentésben foglalt azon javaslatához, hogy ebből 450.000 korona a befizetett 4,000.000 korona alaptőke osztaléka fejében a 23-ik számú szelvények bevonása mellett kifizetessék, 32.533 korona 80 fillér az igazgatóság jutalékára, 4.500 korona a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára, 28.304 korona 22 fillér az „Általános tartalékalap” gyarapítására fordítottassék és 70.000 korona az 1913. évi veszteség- és nyereség számlára átvitessék -- hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1912. évet illetőleg ugy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1913. évi február hó 3-án.

Az Arad-Csanádi gazdasági Takarékpénztár-Részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre s. k.
felügyelő-biz tag.Dr. Dálnoki Nagy Lajos s. k.
felügyelő-biz elnök.Szatbmáry János s. k.
felügyelő-biz tag.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.